

KOMISJONI MÄÄRUS (EL) nr 312/2014,**26. märts 2014,****millega kehtestatakse ülekandesüsteemides gaasivarustuse tasakaalustamise võrgueeskiri****(EMPs kohaldatav tekst)**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta määrust (EÜ) nr 715/2009 maagaasi ülekandevõrkudele juurdepääsu tingimuste kohta ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1775/2005, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 6 lõiget 11,

ning arvestades järgmist:

- (1) Täielikult toimiva ja ühendatud energia siseturu rajamise kiireloomuline lõpuleviimine, millega aidatakse kaasa Euroopa Liidu majandusele taskukohase hinnaga ja säästva energiavarustuse tagamisele, on ülioluline konkurentsivõime suurendamise ning kõigile tarbijatele parimate hindadega energia ostmise võimaldamise eesmärgi saavutamiseks.
- (2) Turgude ulatuslikuma integreerimise suunas liikumiseks on tähtis, et ülekandesüsteemides gaasivoo tasakaalustamist käsitlevad eeskirjad edendaksid gaasiga kauplemist bilansipiirkondade üleselt ja aitaksid seega kaasa turu likviidsuse arengule. Seepärast sätestatakse käesolevas määruses liiduülesed ühtlustatud tasakaalustamiseeskirjad, mille eesmärk on anda võrgu kasutajatele kindlustunne, et nad saavad hallata oma tasakaalupositsioone eri bilansipiirkondades kogu liidus majanduslikult tõhusal ja mittediskrimineerival viisil.
- (3) Käesoleva määrusega toetatakse gaasi konkurentsivõimelise lühiajalise hulgituru arendamist Euroopa Liidus, mis võimaldab paindlikku gaasiga varustamist mis tahes allikast, et pakkuda seda ostuks ja müügiks turumehhanismide kaudu, võimaldades võrgu kasutajatel tõhusalt oma bilansiportfelle tasakaalustada või ülekandesüsteemi halduril tasakaalustada gaasivaru ülekandesüsteemis.
- (4) Määrusega (EÜ) nr 715/2009 sätestatakse mittediskrimineerivad eeskirjad maagaasi ülekandesüsteemidele juurdepääsu tingimuste kohta, et tagada gaasi siseturu nõuetekohane toimimine. Turupõhised tasakaalustamiseeskirjad annavad võrgu kasutajatele rahalise stiimuli oma bilansiportfellide tasakaalustamiseks kulupõhiste eabilansi tasude abil.
- (5) Võrgu kasutajad peavad kandma vastutust oma sisse- ja väljavoolu tasakaalustamise eest nende tasakaalustamiseeskirjade alusel, mis on kavandatud sellise gaasi lühiajalise hulgituru edendamiseks, millel on võrgu kasutajate ja ülekandesüsteemi halduri vahelise gaasikaubanduse paremaks edendamiseks loodud kauplemisplatvormid. Ülekandesüsteemi haldurid tegelevad ülekandesüsteemide vajaliku jääktasakaalustamisega. Seda tehes peaksid ülekandesüsteemi haldurid järgima tasakaalutoimingute eelisjärjekorda. Tasakaalutoimingute eelisjärjekord on koostatud nii, et ülekandesüsteemi haldurid hangiksid gaasi, võttes arvesse nii majanduslikke kui ka tegevuslikke kaalutlusi, kasutades tooteid, mida on võimalik hankida kõige laiemast valikust allikatest, sh veeldatud maagaasist ja gaasihoidlatest saadud tooted. Ülekandesüsteemi haldurite eesmärk peaks olema lühiajaliste standardiseeritud toodetena gaasi lühiajalisel hulgiturul oma gaasivaru tasakaalustamiseks ostetud ja müüdüd gaasi koguste maksimeerimine.
- (6) Võrgu kasutajate jaoks sätestatakse käesolevas määruses nende bilansiportfellide tasakaalustamise võimaldamiseks samuti teabe esitamise miinimumnõuded turupõhise tasakaalustamiskorra rakendamiseks. Käesoleva määrusega ettenähtud teabevoogude eesmärk on seega toetada igapäevast tasakaalustamiskorda ja olla teabekogum, mis toetab võrgu kasutajat oma riskide ja võimaluste juhtimisel kulutasuval viisil.
- (7) Lisaks tundliku äriteabe kaitsele peaksid ülekandesüsteemi haldurid käesoleva määruse alusel tagama neile käesoleva määruse rakendamiseks esitatud teabe ja andmete konfidentsiaalsuse ning ei tohiks mis tahes kõnealust teavet ega kõnealuseid andmeid ega nende osa kolmandatele pooltele avaldada, välja arvatud õigusaktides sätestatud ulatuses ja juhul, kui neil on selleks õigusaktides sätestatud õigus.

⁽¹⁾ ELT L 211, 14.8.2009, lk 36.

- (8) Käesolev määrus on võetud vastu määruse (EÜ) nr 715/2009 alusel, mida sellega täiendatakse ja mille lahutamatu osa see on. Viiteid määrusele (EÜ) nr 715/2009 teistes õigusaktides mõistetakse samuti viidetena käesolevale määrusele. Käesolevat määrust kohaldatakse erandiga hõlmamata võimsustele olulistest uutest taristutes, millele on tehtud erand Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/73/EÜ⁽¹⁾ artikli 32 või Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/55/EÜ⁽²⁾ endise artikli 18 kohaldamisest, kui käesoleva määruse kohaldamine ei takista kõnealuse erandi tegemist. Käesoleva määruse kohaldamisel võetakse arvesse liikmesriikide ülekandesüsteemidevaheliste ühenduste eripära.
- (9) Käesolev määrus kehtestati kooskõlas määruse (EÜ) nr 715/2009 artiklis 6 sätestatud menetlusega. Sellega ühtlustatakse samuti määruse (EÜ) nr 715/2009 artiklis 21 sätestatud tasakaalustamiseeskirjad eesmärgiga edendada gaasiga kauplemist.
- (10) Käesolev määrus sisaldab sätteid, mida kohaldatakse jaotussüsteemi halduritele ja mille eesmärk on ühtlustada nende rolle üksnes siis, kui see on vajalik kõnealuste sätete nõuetekohaseks rakendamiseks, ning selleks vajalikul ulatuses.
- (11) Riigi reguleerivad asutused ja ülekandesüsteemi haldurid peaksid järgima parimaid tavasid ja püüdma tagada protsesside ühtlustamise käesoleva määruse rakendamiseks. Tegutsedes kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 713/2009⁽³⁾ artikliga 7, peaksid amet ja riigi reguleerivad asutused tagama selle, et tasakaalustamiseeskirjad rakendatakse kogu Euroopa Liidus kõige tõhusamal viisil.
- (12) Käesolevas määruses sätestatud meetmed on kooskõlas direktiivi 2009/73/EÜ artikli 51 alusel loodud komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I PEATÜKK

ÜLDSÄTTED

Artikkel 1

Reguleerimisese

Käesoleva määrusega kehtestatakse võrgueeskirjad, milles sätestatakse gaasivaru tasakaalustamise eeskirjad, sh võrguga seotud

eeskirjad märkimise menetluste, eabilansi tasude, päeva eabilansi tasuga seotud arveldamiste ja ülekandesüsteemi haldurite võrkude vahel toimuva operatiivtasakaalustamise kohta.

Artikkel 2

Reguleerimisala

1. Käesolevat määrust kohaldatakse bilansipiirkondadele Euroopa Liidu piires.
2. Käesolevat määrust ei kohaldata selliste liikmesriikide bilansipiirkondadele, kellele kehtib erand direktiivi 2009/73/EÜ artikli 49 alusel.
3. Käesolevat määrust ei kohaldata tasaarveldustes, mille vajadus võib tuleneda jaotatud koguste ja lõpptarbija arvesti näitude põhjal tuletatud tegeliku tarbimise vahest.
4. Käesolevat määrust ei kohaldata hädaolukordades, kui ülekandesüsteemi haldur rakendab vastavalt vajadusele erimeetmeid, mis on sätestatud kohaldatavates riiklikes eeskirjades ning kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. oktoobri 2010. aasta määrusega (EL) nr 994/2010, milles käsitletakse gaasivarustuskindluse tagamise meetmeid⁽⁴⁾.
5. Käesolevast määrusest tulenevaid võrgu kasutajatega seotud õiguseid ja kohustusi kohaldatakse üksnes nende võrgu kasutajate suhtes, kes on sõlminud õiguslikult siduva lepingu, st kas transpordilepingu või mõne muu lepingu, mis võimaldab neil esitada tehinguteatise vastavalt artiklile 5.

Artikkel 3

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse mõisteid, mis on sätestatud määruse (EÜ) nr 715/2009 artiklis 2, komisjoni 14. oktoobri 2013. aasta määruse (EL) nr 984/2013 artiklis 3, millega kehtestatakse gaasi ülekandesüsteemides võimsuse jaotamise mehhanismide võrgueeskiri ja millega täiendatakse määrust (EÜ) nr 715/2009,⁽⁵⁾ ning samuti direktiivi 2009/73/EÜ artiklis 2. Lisaks sellele kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „bilansipiirkond” – sisend-väljund-süsteem, millele kohaldatakse konkreetset tasakaalustamiskorda ja mis võib hõlmata jaotussüsteeme või nende osi;
- 2) „tasakaalustamistoiming” – tegevus, mille ülekandesüsteemi haldur viib ellu ülekandesüsteemi sisenevate või sealt väljuvate gaasivoogude muutmiseks, v.a toimingud, mis on seotud gaasiga, mida ei ole võrgust väljavooluna registreeritud, ja gaasiga, mida ülekandesüsteemi haldur kasutab võrgu juhtimiseks;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/73/EÜ, 13. juuli 2009, mis käsitleb maagaasi siseturu ühiseeskirju ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2003/55/EÜ (ELT L 211, 14.8.2009, lk 94).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2003/55/EÜ, 26. juuni 2003, maagaasi siseturu ühiseeskirjade kohta ning direktiivi 98/30/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 176, 15.7.2003, lk 57).

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 713/2009, 13. juuli 2009, millega luuakse Energeetikasektorit Reguleerivate Asutuste Koostööamet (ELT L 211, 14.8.2009, lk 1).

⁽⁴⁾ ELT L 295, 12.11.2010, lk 1.

⁽⁵⁾ ELT L 273, 15.10.2013, lk 5.

- 3) „tasakaalustamise hüvitis”– tasu, mis tuleb maksta asjakohastele võrgu kasutajatele või neilt sisse nõuda ning mille suurus määratakse kui laekunud või laekumisel tulu ning makstud või maksmisel kulu summade erinevus;
- 4) „kauplemisplatvorm”– elektrooniline platvorm, mille on taganud kauplemisplatvormi haldur ja mida ta käitab ning mille abil kauplejad saavad esitada ja kinnitada (sh õigus neid muuta ja tagasi võtta) gaasinõudluse või -pakkumise lühiajaliste kõikumiste kompenseerimiseks vajalikke gaasi ostu- ja müügipakkumisi kooskõlas kohaldatavate kauplemisplatvormi tingimustega ning tingimustega, mille alusel ülekandesüsteemi haldur kaupleb tasakaalustamistoiimingute elluviimiseks;
- 5) „kauplemises osaleja”– võrgu kasutaja või ülekandesüsteemi haldur, kellel on leping kauplemisplatvormi halduriga ning kes vastab kauplemisplatvormil tegutsemise tingimustele;
- 6) „tasakaalustamisplatvorm”– kauplemisplatvorm, kus ülekandesüsteemi haldur osaleb kõigis tehingutes;
- 7) „tasakaalustamisteenus”– ülekandesüsteemi haldurile lepingu alusel osutatud teenus seoses sellise gaasiga, mis on vajalik gaasinõudluse või -pakkumise lühiajaliste kõikumiste tasakaalustamiseks; see ei ole lühiajaline standardtoode;
- 8) „kinnitatud kogus”– gaasi kogus, mille ülekandesüsteemi haldur on kinnitanud gaasipäeval D graafiku kohaselt või graafiku muudatuse alusel voolama;
- 9) „päeva eabilansi tasu”– rahasumma, mille võrgu kasutaja maksab või saab päeva eabilansi koguse alusel;
- 10) „kord päevas mõõdetud kogus”– gaasi hulka mõõdetakse ja seda kogutakse kord gaasipäeva vältel;
- 11) „päevasisene mõõdetud kogus”– gaasi hulka mõõdetakse ja kogutakse vähemalt kaks korda gaasipäeva jooksul;
- 12) „üle mitme päeva mõõdetud kogus”– gaasi kogust mõõdetakse ja kogutakse harvem kui kord gaasipäeva vältel;
- 13) „bilansiportfell”– võrgu kasutaja sisse- ja väljavoolude komplekt;
- 14) „teatatud kogus”– gaasi kogus, mis kantakse üle vastavalt ülekandesüsteemi halduri ja võrgu kasutaja või võrgu kasutajate või bilansiportfellide vahel;
- 15) „jaotamine”– võrgu kasutajaga seotud sisse- või väljavoolanud ning kWh väljendatud gaasi koguse määramine päeva eabilansi koguse arvutamise eesmärgil;
- 16) „ümbärmärgimise tsükkel”– ülekandesüsteemi halduri poolt ellu viidav protsess, et tagada võrgu kasutaja teade kinnitatud koguste kohta pärast ümbärmärgimise teate laekumist;
- 17) „päevasisene tasu”– tasu, mille ülekandesüsteemi haldur nõuab võrgu kasutajalt sisse või mille ta tasub võrgu kasutajale päevasisese kohustuse alusel;
- 18) „päevasisene kohustus”– võrgu kasutajate sisse- ja väljavoolu gaasipäeva piires käsitlevad eeskirjad, mille ülekandesüsteemi haldur kehtestab oma võrgu kasutajatele.
- 19) „baasjuhtum”– teabe esitamise mudel, mille kohaselt teave üle mitme päeva mõõdetud väljavoolu kohta koosneb päev-ette ja päevasisestest prognoosidest;
- 20) „variant 1”– teabe esitamise mudel, mille kohaselt teave üle mitme päeva mõõdetud ja kord päevas mõõdetud väljavoolu kohta põhineb gaasipäeva jooksul mõõdetud voogude jaotamisel;
- 21) „variant 2”– teabe esitamise mudel, mille kohaselt teave üle mitme päeva mõõdetud väljavoolu kohta esitatakse päev-ette prognoosidena.

II PEATÜKK

TASAKAALUSTAMISSÜSTEEM

Artikkel 4

Üldsätted

1. Võrgu kasutajad vastutavad oma bilansiportfellide tasakaalustamise eest, et minimeerida ülekandesüsteemi haldurite vajadust teha käesolevas määruses sätestatud tasakaalustamistoiiminguid.

2. Kooskõlas käesoleva määrusega kehtestatud tasakaalustamiseskirjad kajastavad süsteemi tegelikke vajadusi, võttes arvesse ülekandesüsteemi haldurite jaoks saada olevaid ressursse, ja annavad võrgu kasutajatele stiimulid oma bilansiportfelle tõhusalt tasakaalustada.

3. Võrgu kasutajatel on võimalus sõlmida õiguslikult siduv leping ülekandesüsteemi halduriga, mis võimaldab neil esitada tehinguteatise olenemata sellest, kas neil on lepinguline transpordivõimsus.

4. Bilansipiirkonnas, kus tegutseb rohkem kui üks ülekandesüsteemi haldur, kohaldatakse käesolevat määrust kõigile kõnealuse bilansipiirkonna ülekandesüsteemi halduritele. Kui nendes ülekandesüsteemides tasakaalutoimingute rakendamise kohustus antakse üle üksusele, siis kohaldatakse käesolevat määrust kõnealusele üksusele kohaldatavates riiklikes eeskirjades sätestatud ulatuses.

Artikkel 5

Tehinguteatised ja jaotamised

1. Gaasi ülekanne ühe bilansipiirkonna kahe bilansiportfelli vahel toimub ülekandesüsteemi haldurile gaasipäeva kohta müügi- ja ostuteatiste ehk tehinguteatiste esitamise teel.

2. Tehinguteatiste esitamise, tagasivõtmise ja muutmise ajastuse määrab ülekandesüsteemi haldur kindlaks transpordilepingus või muus õiguslikult siduvas kokkuleppes võrgu kasutajatega, võttes arvesse tehinguteatiste töötlemiseks kuluvat aega (kui see on vajalik). Ülekandesüsteemi haldur võimaldab võrgu kasutajatel esitada tehinguteatise selle jõustumisele lähedasel ajal.

3. Ülekandesüsteemi haldur hoiab tehinguteatiste töötlemiseks vajaliku aja minimaalsena. Töötlemisaeg ei ole pikem kui 30 minutit, välja arvatud juhul, kui tehinguteatise jõustumise aeg võimaldab pikendada töötlemisaega kuni kahe tunnini.

4. Tehinguteatistes tuleb esitada vähemalt järgmine teave:

- a) gaasipäev, millal gaas üle kantakse;
- b) asjaomaste bilansiportfellide tunnusandmed;
- c) kas tegemist on müügi- või ostuteatiselega;
- d) ülekandesüsteemi halduri nõude kohaselt teatatud kogus kas ühikutes kWh/päev teatatud päevakoguse puhul või kWh/h teatatud tunnikoguse puhul.

5. Kui ülekandesüsteemi haldur saab vastavad müügi- või ostuteatised ning teatatud kogused on võrdsed, jaotab ülekandesüsteemi haldur teatatud koguse asjakohastesse bilansiportfellidesse:

- a) müügiteatise esitanud võrgu kasutaja bilansiportfelli väljavooluna ja
- b) ostuteatise esitanud võrgu kasutaja bilansiportfelli sissevooluna.

6. Kui lõikes 5 viidatud teatatud kogused ei ole võrdsed, siis ülekandesüsteemi haldur kas jaotab väiksema teatatud koguse, mis on sätestatud asjakohases tehinguteatises, või lükkab mõlemad tehinguteatised tagasi. Ülekandesüsteemi haldur määrab kohaldatava eeskirja kindlaks kohaldatavas transpordilepingus või muus õiguslikult siduvas kokkuleppes.

7. Teenuse osutajat ei tohi takistada tegutsemast võrgu kasutaja nimel lõike 5 eesmärgil, kui ülekandesüsteemi haldur on andnud varem heakskiidu.

8. Võrgu kasutaja võib esitada tehinguteatise gaasipäeval, olenemata sellest, kas kõnealune võrgu kasutaja on kõnealusel gaasipäeval märkimise teinud või mitte.

9. Lõikeid 1–8 koos vajalike muudatustega kohaldatakse ülekandesüsteemi halduri kauplemisele kooskõlas artikli 6 lõike 3 punktiga a.

III PEATÜKK

OPERATIIVTASAKAALUSTAMINE

Artikkel 6

Üldsätted

1. Ülekandesüsteemi haldur viib ellu tasakaalustamistoimingud, et

- a) hoida ülekandesüsteemi selle kasutuspiirides;
- b) saavutada kooskõlas ülekandesüsteemi ökonoomse ja tõhusa käitamisega selline võrgus akumuleerunud gaasi päeva lõpu kogus, mis erineb kõnealuse gaasipäeva jaoks eeldatavate sisse- ja väljavoolude alusel prognoositust.

2. Tasakaalustamistoimingute elluviimise ajal võtab ülekandesüsteemi haldur bilansipiirkonna kohta arvesse vähemalt järgmist:

- a) ülekandesüsteemi halduri enda prognoosid gaasinõudluse kohta selle gaasipäeva jooksul ja siseselt, mille jaoks tasakaalustamistoimingut/-toiminguid kaalutakse;
- b) märkimist ja jaotamist käsitlev teave ning mõõdetud gaasivood;
- c) gaasirõhk ülekandesüsteemis/-süsteemides.

3. Ülekandesüsteemi haldur viib ellu tasakaalustamistoi-
mingud järgmiselt:

- a) kauplemisplatvormil lühiajaliste standardtoodete ost ja müük
ja/või
- b) tasakaalustamisteenuste kasutamine.

4. Tasakaalustamistoi-
mingute elluviimise ajal võtab ülekande-
süsteemi haldur arvesse järgmisi põhimõtteid:

- a) tasakaalustamistoi-
minguid viiakse ellu mittediskrimineerival
viisil;
- b) tasakaalustamistoi-
mingute puhul võetakse arvesse ülekande-
süsteemi haldurite mis tahes kohustusi käitada ülekandesüs-
teemi ökonoomselt ja tõhusalt.

Artikkel 7

Lühiajalised standardtooted

1. Lühiajaliste standardtoodetega kaubeldakse päevasiseselt
või päev-ette seitsmel päeval nädalas kooskõlas kohaldatavate
kauplemisplatvormi eeskirjadega, mille määravad kauplemis-
platvormi haldur ja ülekandesüsteemi haldur.

2. Esitav tehingupool on tehingus osaleja, kes esitab ostu- või
müügipakkumise kauplemisplatvormil kauplemiseks, vastuvõttev
tehingupool on selle vastu võtnud tehingus osaleja.

3. Kui kaubeldakse peamise tootega:

- a) üks tehingus osaleja esitab ostuteatise ja teine esitab
müügiteatise;
- b) mõlemas tehinguteatises on täpsustatud gaasikogus, mis
kantakse müügiteatise esitanud tehingupoolelt üle ostuteatise
esitanud tehingupoolle;
- c) kui kasutatakse koguse igatunnist teatamist, siis kohaldatakse
teatatud koguse väärtust kõigile gaasipäeva ülejäänud tundi-
dele alates teates määratud algusajast ning kogus loetakse
nulliks kõigi kõnealusele ajale eelnevate tundide puhul.

4. Kui kaubeldakse asukohapõhise tootega,

- a) määrab ülekandesüsteemi haldur kasutatavad sisse- ja välja-
voolupunktid või nende rühmad;
- b) peavad olema täidetud kõik lõike 3 tingimused;
- c) peab esitav kauplemises osaleja muutma ülekandesüsteemi
tarnitavat või ülekandesüsteemist tarbitavat gaasi kogust
konkreetse(te)s sisse- või väljavoolupunkti(de)s sellise koguse

võrra, mis on võrdne teatatud kogusega, ja esitama ülekande-
süsteemi haldurile tõendusmaterjali koguse vastava muut-
mise kohta.

5. Kui kaubeldakse ajapõhise tootega,

a) peavad olema täidetud lõike 3 punktide a ja b tingimused;

b) kohaldatakse gaasipäeva igale tunnile teatatud kogust alates
teatises määratud algusajast kuni samas määratud lõppajani
ja loetakse võrdseks nulliga kõigi algusajale eelnevate ja lõpp-
ajale järgnevate tundide puhul.

6. Kui kaubeldakse ajapõhise asukohapõhise tootega, tuleb
täita lõike 4 punktides a ja c ning lõikes 5 sätestatud tingimu-
sed.

7. Lühiajaliste standardtoodete kehtestamise korral teevad
külgnevate bilansipiirkondade ülekandesüsteemi haldurid koos-
tööd asjakohaste toodete kindlaksmääramiseks. Iga ülekandesüs-
teemi haldur teatab asjaomastele kauplemisplatvormi halduritele
sellise koostöö tulemustest ilma põhjendamatu viivitusega.

Artikkel 8

Tasakaalustamisteenused

1. Ülekandesüsteemi halduril on õigus hankida tasakaalusta-
misteenuseid nende olukordade jaoks, kus lühiajalised standard-
tooted ei taga või ei taga tõenäoliselt ülekandesüsteemi kasutus-
piirides hoidmiseks vajalikku mõjumisvõimet või puudub lühia-
jaliste standardtoodetega kauplemise likviidsus.

2. Tasakaalustamistoi-
mingute elluviimiseks tasakaalustamis-
teenuste kasutamise kaudu võtab ülekandesüsteemi haldur kõne-
aluste tasakaalustamisteenuste hankimisel arvesse vähemalt järg-
mist:

- a) kuidas hoiavad tasakaalustamisteenused ülekandesüsteemi
selle kasutuspiirides;
- b) tasakaalustamisteenuste mõjumise (toime) aeg võrrelduna mis
tahes saada olevate lühiajaliste standardtoodete mõjumise
(toime) aegadega;
- c) tasakaalustamisteenuste hankimise ja kasutamise prognoo-
situd kulud võrrelduna mis tahes saada olevate lühiajaliste
standardtoodete kasutamise prognoositud kuludega;
- d) ala, kust gaas tuleb tarnida;
- e) ülekandesüsteemi halduri nõuded gaasi kvaliteedile;
- f) millises ulatuses võib tasakaalustamisteenuste hankimine ja
kasutamine mõjutada gaasi lühiajalise hulgituru likviidsust.

3. Tasakaalustamisteenused hangitakse turupõhiselt läbi-
paistva ja mittediskrimineeriva avaliku pakkumismenetluse teel
kooskõlas kehtivate siseriiklike eeskirjadega, mis seisneb eelkõige
järgmises:

a) enne mis tahes tasakaalustamisteenusega seotud lepinguliste
kohustuste võtmist peab ülekandesüsteemi haldur avaldama
piiravate tingimusteta pakkumiskutse, kus on pakkujate jaoks
määratud eesmärk, kohaldamisala ja asjakohased juhised, et
võimaldada neil pakkumismenetluses osaleda;

b) tulemused avaldatakse, piiramata tundlike äriandmete kaitset
ning individuaalsed tulemused avaldatakse igale pakkujale.

4. Erandjuhtudel võib riigi reguleeriv asutus kinnitada läbi-
paistva ja mittediskrimineeriva menetluse, mis ei ole avalik
pakkumismenetlus.

5. Kui riigi reguleeriva asutuse otsusega ei ole võimaldatud
tasakaalustamisteenuse pikemat kestust, siis ei ületa tasakaalus-
tamisteenuse kestus ühte aastat ning alguskuupäev jääb 12 kuu
piiresse lepinguosaliste poolt asjakohase siduva kohustuse
võtmisest.

6. Ülekandesüsteemi haldur vaatab oma tasakaalustamistee-
nuste kasutamise üle igal aastal, et hinnata, kas saada olevad
lühiajalised standardtooted oleksid paremad ülekandesüsteemi
halduri tegevusnõuete täitmiseks ja kas järgmiseks aastaks
oleks võimalik tasakaalustamisteenuste kasutamist vähendada.

7. Ülekandesüsteemi haldur avaldab igal aastal teabe
hangitud tasakaalustamisteenuste ja nendega seoses tekkinud
kulude kohta.

Artikkel 9

Tasakaalutoimingute eelisjärjekord

1. Artikli 6 lõikes 4 sätestatud põhimõtete alusel käitub
ülekandesüsteemi haldur asjakohaste tasakaalustamistoimingute
üle otsuse langetamisel järgmiselt:

a) seab vajaduse korral ja asjakohases ulatuses prioriteediks
üldtoodete kasutamise mis tahes muude saada olevate lühi-
ajaliste standardtoodetega võrreldes;

b) kasutab muid lühiajalisi standardtooteid, kui on täidetud
järgmised tingimused:

1) kasutab asukohapõhiseid tooteid, kui ülekandesüsteemi
kasutuspiirides hoidmiseks on vaja konkreetsetes
sisse- ja/või väljavoolupunktides gaasivoogu muuta ja/või
alustada gaasipäeval konkreetsest ajavahemikust;

2) kasutab ajapõhiseid tooteid, kui ülekandesüsteemi kasu-
tuspiirides hoidmiseks on vajalikud gaasivoo muutused
gaasipäeva konkreetsetel ajavahemikul. Ülekandesüsteemi
haldur kasutab ajapõhist toodet ainult siis, kui see on
ökonoomsem ja tõhusam kui peamiste toodete või
asukohapõhiste toodete kombinatsiooni ostmine ja
müümine;

3) kasutab ajapõhiseid asukohapõhiseid tooteid, kui ülekan-
desüsteemi kasutuspiirides hoidmiseks on vaja konkreet-
setes sisse- ja/või väljavoolupunktides ja gaasipäeva konk-
reetsetel ajavahemikul gaasivoogu muuta. Ülekandesüsteemi
haldur kasutab ajapõhist asukohapõhist toodet ainult siis,
kui see on ökonoomsem ja tõhusam kui asukohapõhiste
toodete kombinatsiooni ostmine ja müümine;

c) kasutab tasakaalustamisteenuseid ainult juhul, kui lühiajalised
standardtooted ei taga või tõenäoliselt ei taga asjaomase
ülekandesüsteemi halduri hinnangul ülekandesüsteemi kasu-
tuspiirides hoidmiseks vajalikku mõju.

Ülekandesüsteemi haldur võtab arvesse punktides a–c osutatud
tasakaalutoimingute eelisjärjekorra moodustavate elementide
kulutõhusust.

2. Lühiajaliste standardtoodetega kaubeldes seab ülekandesüs-
teemi haldur prioriteediks eelistada vajalikus ulatuses päevasi-
seste toodete kasutamist päev-ette toodete kasutamisele, kui
see on asjakohane.

3. Ülekandesüsteemi haldur võib küsida oma riigi regulee-
rivalt asutuselt heakskiitu kauplemisele külgnevas bilansipiir-
konnas ning sealt ja sinna gaasi transportimisele alternatiivina
peamiste toodete ja/või asukohapõhiste toodetega kauplemisele
oma bilansipiirkonnades. Heakskiitva otsuse langetamisel võib
riigi reguleeriv asutus kaaluda alternatiivseid lahendusi koduturu
toimimise parandamiseks. Ülekandesüsteemi haldur ja riigi regu-
leeriv asutus kaaluvad kohaldatavaid tingimusi igal aastal. Kõne-
aluse tasakaalustamistoimingu kasutamine ei piira võrgu kasuta-
jate juurdepääsu võimsusele asjaomases ühenduspunktis ega
selle võimsuse kasutamist.

4. Ülekandesüsteemi haldur avaldab igal aastal teabe selliste
tasakaalustamistoimingute kulude, sageduse ja koguse kohta,
mis on ellu viidud kooskõlas iga lõikes 1 sätestatud nõudega
ja lõikega 3.

Artikkel 10

Kauplemisplatvorm

1. Lühiajaliste standardtoodete hankimiseks kaupleb ülekandesüsteemi haldur kauplemisplatvormil, mis vastab kõigile järgmistele kriteeriumidele:

- a) tagab asjakohaste lühiajaliste standardtoodetega kauplemise kaudu kogu gaasipäeva jooksul piisava toe nii võrgu kasutajatele kauplemiseks kui ka ülekandesüsteemi halduritele asjakohaste tasakaalustamistoimingute elluviimiseks;
- b) tagab läbipaistva ja mittediskrimineeriva juurdepääsu;
- c) tagab teenused võrdse kohtlemise alusel;
- d) tagab anonüümse kauplemise vähemalt kuni tehingu lõpetamiseni;
- e) esitab üksikasjaliku ülevaate menetluses olevatest ostu- ja müügipakkumistest kõigile kauplemises osalejatele;
- f) tagab, et ülekandesüsteemi haldurile teatatakse nõuetekohaselt igast tehingust.

2. Ülekandesüsteemi haldur püüab tagada, et lõikes 1 sätestatud kriteeriumid on täidetud vähemalt ühel kauplemisplatvormil. Kui ülekandesüsteemi halduril ei ole olnud võimalik tagada, et need kriteeriumid on täidetud vähemalt ühel kauplemisplatvormil, võtab ta vajalikud meetmed, et luua tasakaalustamisplatvorm või ühine tasakaalustamisplatvorm, nagu on sätestatud artiklis 47.

3. Pärast iga kauplemise lõpuleviimist teeb kauplemisplatvormi haldur kauplemises osalejatele kättesaadavaks piisavad andmed kauplemise kinnitamiseks.

4. Kauplemises osaleja vastutab ülekandesüsteemi haldurile tehinguteatise esitamise eest vastavalt artiklile 5, välja arvatud juhul, kui vastutus määratakse kauplemisplatvormi haldurile või kolmandale poolele kooskõlas kohaldatavate kauplemisplatvormi eeskirjadega.

5. Kauplemisplatvormi haldur:

- a) avaldab pärast iga kauplemist viivitamata ostu piirhinna ja müügi piirhinna muutumise või
- b) esitab ülekandesüsteemi haldurile teabe, kui ülekandesüsteemi haldur otsustab ise ostu piirhinna ja müügi piirhinna muutumise avaldada. Ülekandesüsteemi haldur avaldab kõnealuse teabe viivitamata.

Kui samas bilansipiirkonnas on rohkem kui üks kauplemisplatvormi haldur, kohaldatakse punkti b.

6. Kauplemisplatvormi haldur lubab võrgu kasutajatel kaubelda kõnealusel kauplemisplatvormil ainult juhul, kui neil on õigus esitada tehinguteatise.

7. Ülekandesüsteemi haldur teavitab viivitamata kauplemisplatvormi haldurit sellest, kui võrgu kasutaja kaotab kooskõlas kohaldatavate kehtivate lepinguliste kokkulepetega õiguse tehinguteatist esitada, mille tulemusena peatatakse võrgu kasutaja õigus kauplemisplatvormil kaubelda, piiramata muid õiguskaitsevahendeid, mis võivad sel juhul olla kauplemisplatvormi haldurile kohaldatavate kauplemisplatvormi eeskirjade alusel kättesaadavad.

Artikkel 11

Stiimulid

1. Gaasi lühiajalise hulgituru likviidsuse suurendamiseks võib riigi reguleeriv asutus stimuleerida ülekandesüsteemi haldurit viima tasakaalustamistoiminguid ellu tõhusalt või tegema võimalikult palju tasakaalustamistoiminguid lühiajaliste standardtoodetega kauplemise kaudu.

2. Ülekandesüsteemi haldur võib esitada riigi reguleerivale asutusele kinnitamiseks motiveerimismehhanismi, mis on kooskõlas käesolevas määruses sätestatud üldiste põhimõtetega.

3. Enne lõikes 2 osutatud ettepaneku esitamist võib ülekandesüsteemi haldur konsulteerida sidusrühmadega ülekandesüsteemi halduri enda algatusel või riigi reguleeriva asutuse nõudel.

4. Motiveerimismehhanismi puhul kehtib järgmine:

- a) see põhineb ülekandesüsteemi halduri tulemuslikkusel, mida mõõdetakse eelnevalt kindlaks määratud tulemuslikkuse eesmärkide põhjal, mis võivad muu hulgas hõlmata kulude eesmärke ning ülempiiriga makseid tehakse ülekandesüsteemi haldurile eesmärkide ületamise eest ja ülekandesüsteemi haldur teeb eesmärkide täitmata jätmise eest ülempiiriga makseid;
- b) see võtab arvesse ülekandesüsteemi haldurile tulemuslikkuse kontrollimiseks kättesaadavaid meetmeid;
- c) sellega tagatakse, et selle kohaldamine kajastab täpselt kaasatud poolte vahelist vastutusvaldkondade jaotust;
- d) seda kohandatakse asjaomase gaasituruga, kus seda rakendatakse, arengutasemele;
- e) seda vaatab korrapäraselt üle riigi reguleeriv asutus tihedas koostöös ülekandesüsteemi halduriga, et hinnata, kas ja millises ulatuses on vaja seda muuta.

IV PEATÜKK

MÄRKIMISED

Artikkel 12

Üldsätted

1. Märkimisel ja ümbermärgimisel täpsustatav gaasi kogus esitatakse kas ühikutes kWh/päev igapäevaste märkimiste ja ümbermärgimiste puhul või kWh/h alusel igatunniste märkimiste ja ümbermärgimiste puhul.

2. Ülekandesüsteemi haldur võib kooskõlas oma erivajadus(t)ega nõuda võrgu kasutajatelt lisateabe esitamist märkimiste ja ümbermärgimiste kohta lisaks käesolevas määruses sätestatud nõuetele, sh täpne, ajakohastatud ja piisavalt üksikasjalik prognoos eeldatavate sisse- ja väljavoolude kohta.

3. Eraldatud võimsusega seotud toodete märkimist ja ümbermärgimist käsitlevaid artikleid 13 kuni 16 kohaldatakse vajalike muudatustega võimsusega seotud ühendtoodete ühekordsetele märkimistele ja ümbermärgimistele. Ülekandesüsteemi haldurid teevad koostööd võimsusega seotud ühendtoodete märkimise ja ümbermärgimise eeskirjade ühendumispunktides rakendamiseks.

4. Artikli 15 lõike 3 ja artikli 17 lõike 1 kohaldamisel ei piirata katkestusest etteteatamise minimaalse aja reegli kohaldamist, millele on viidatud määruse (EL) nr 984/2013 artiklis 22.

Artikkel 13

Teave ühendumispunktides märkimiste ja ümbermärgimiste kohta

Võrgu kasutajate poolt ülekandesüsteemi halduritele esitatud märkimised ja ümbermärgimised seoses ühendumispunktidega sisaldavad vähemalt järgmist teavet:

1. ühendumispunkti tunnus;
2. gaasivoo suund;
3. võrgu kasutaja vastaspoole tunnusandmed või (kui see on kohaldatav) tema bilansiportfelli tunnusandmed;
4. võrgu kasutaja vastaspoole tunnusandmed või (kui see on kohaldatav) tema bilansiportfelli tunnusandmed;
5. selle gaasivoo alguse ja lõpu aeg, mille kohta märkimine või ümbermärgimine esitatakse;
6. gaasipäev D;

7. gaasikogus, mida kavatakse transportida.

Artikkel 14

Ühendumispunktides märkimise menetlus

1. Võrgu kasutajal on õigus esitada ülekandesüsteemi haldurile märkimine gaasipäeva D kohta hiljemalt gaasipäeva D-1 märkimise tähtajaks. Märkimise tähtaeg on 13.00 UTC (talveaja järgi) või 12.00 UTC (suveaja järgi) gaasipäeval D-1.

2. Ülekandesüsteemi haldur võtab arvesse võrgu kasutajalt talle enne märkimise tähtpäeva laekunud viimase märkimise.

3. Ülekandesüsteemi haldur saadab kinnitatud koguste kohta teate vastavatele võrgu kasutajatele hiljemalt gaasipäeva D-1 kinnitamise tähtajaks. Kinnitamise tähtaeg on 15.00 UTC (talveaja järgi) või 14.00 UTC (suveaja järgi) gaasipäeval D-1.

4. Ühendumispunktist ükskõik kummal poolel asuvad ülekandesüsteemi haldurid võivad nõustuda eelmärkimise tsükliga, mille puhul

- a) võrgu kasutajatel ei ole kohustust märkimisi esitada;
- b) võrgu kasutajad võivad esitada ülekandesüsteemi halduritele gaasipäeva D märkimised hiljemalt 12.00 UTC (talveaja järgi) või 11.00 UTC (suveaja järgi) gaasipäeval D-1;
- c) ülekandesüsteemi haldur saadab vastavatele võrgu kasutajatele teate töödeldud koguste kohta hiljemalt 12.30 UTC (talveaja järgi) või 11.30 UTC (suveaja järgi) gaasipäeval D-1.

5. Kui võrgu kasutaja ei ole enne märkimise tähtpäeva kehtivat märkimist saanud, siis kohaldab asjakohane ülekandesüsteemi haldur märkimise vaikimisi reeglit, mis on kõnealuste ülekandesüsteemi haldurite vahel kokku lepitud. Ühendumispunktis kehtiv märkimise vaikimisi reegel tehakse ülekandesüsteemi halduri võrgu kasutajatele kättesaadavaks.

Artikkel 15

Ühendumispunktides ümbermärgimise menetlus

1. Võrgu kasutaja võib esitada ümbermärgimise ümbermärgimisperiودي jooksul, mis algab kohe pärast (märkimise) kinnitamise tähtpäeva ja lõpeb mitte varem kui kolm tundi enne gaasipäeva D lõppu. Ülekandesüsteemi haldur alustab ümbermärgimise tsükli iga tunni alguses ümbermärgimisperiودي jooksul.

2. Ülekandesüsteemi haldur võtab ümbermärgimise tsükli arvesse võrgu kasutajalt ülekandesüsteemi haldurile enne ümbermärgimise tsükli algust laekunud viimase ümbermärgimise.

3. Ülekandesüsteemi haldur saadab asjakohastele võrgu kasutajale teate kinnitatud koguste kohta kahe tunni jooksul iga ümbermärgimise tsükli algusest. Ümbermärgimisest tulenev muutus tegelikus gaasivoos algab kaks tundi ümbermärgimise tsükli algusest, välja arvatud juhul, kui

- a) võrgu kasutaja taotleb hilisema aja määramist või
- b) ülekandesüsteemi haldur lubab varasema aja kasutamist.

4. Eeldatakse, et gaasivoo mis tahes muutused toimuvad iga tunni alguses.

Artikkel 16

Ühendumispunktide erisätted

1. Kui ühendumispunktis kehtivad samal ajal igapäevased ja igatunnised märgimised ning ümbermärgimised, võivad ülekandesüsteemi haldurid või riigi reguleerivad asutused (vastavalt olukorrale) konsulteerida sidusrühmadega, et määrata kindlaks, kas kõnealuse ühendumispunkti mõlemal poolel tuleks esitada ühtlustatud märgimised ja ümbermärgimised. Kõnealuse konsulteerimise käigus võetakse arvesse vähemalt järgmist:

- a) rahaline mõju ülekandesüsteemi halduritele ja võrgu kasutajatele;
- b) mõju piiriülesele kaubandusele;
- c) mõju igapäevasele tasakaalustamiskorrale ühendumispunkti(de)s.

2. Pärast kõnealust konsulteerimist kiidavad riigi reguleerivad asutused kavandatud muudatused (kui neid on) heaks. Kui kavandatud muudatused on heaks kiidetud, muudavad ülekandesüsteemi haldurid vastavaid kehtivaid kokkuleppeid ja transpordilepinguid või muid ülekandesüsteemide ühendumispunkte käsitlevaid õiguslikult siduvaid kokkuleppeid ja avaldavad kõnealused muudatused.

Artikkel 17

Märgimise ja ümbermärgimise tagasilükkamine või nõutud gaasikoguse muutmine ühendumispunktides

1. Ülekandesüsteemi haldur võib lükata tagasi

- a) märgimise või ümbermärgimise hiljemalt kaks tundi pärast märgimise tähtpäeva või ümbermärgimise tsükli algust järgmistel juhtudel:
 - i) märgimine või ümbermärgimine ei ole kooskõlas selle sisule esitatavate nõuetega;
 - ii) märgimise või ümbermärgimise esitab üksus, kes ei ole võrgu kasutaja;

iii) igapäevase märgimise või ümbermärgimise heakskiitmine tooks kaasa negatiivse tuletatud märgitud voolukiiruse;

iv) see ületab võrgu kasutajale jagatud võimsust;

b) ümbermärgimise hiljemalt kaks tundi pärast ümbermärgimise tsükli algust järgmistel täiendavatel juhtudel:

i) see ületab võrgu kasutajale allesolevate tundide jaoks jagatud võimsuse kasutusõigust, välja arvatud juhul, kui kõnealune ümbermärgimine esitatakse katkestatava võimsuse kasutusõiguse taotlemiseks, kui ülekandesüsteemi haldur seda pakub;

ii) igatunnise ümbermärgimise heakskiitmine tooks kaasa eeldatava gaasivoo muutuse enne ümbermärgimise tsükli lõppu.

2. Ülekandesüsteemi haldur ei lükka võrgu kasutaja märgimist ja ümbermärgimist tagasi ainult sel põhjusel, et kõnealuse võrgu kasutaja kavandatud sissevoolud ei ole võrdsed tema kavandatavate väljavooludega.

3. Kui ümbermärgimine lükatakse tagasi, kasutab ülekandesüsteemi haldur võrgu kasutaja viimast kinnitatud kogust (kui see on olemas).

4. Piiramata katkestatavale võimsusele ja ülekoormusega juhtimise korraga hõlmatud võimsusele kohaldatavaid eritingimusi, võib ülekandesüsteemi haldur põhimõtteliselt muuta märgimise ja ümbermärgimise raames taotletud gaasi kogust ainult lubatavad erandjuhtudel ja hädaolukordades, kui on ilmne oht süsteemi turvalisusele ja stabiilsusele. Ülekandesüsteemi haldur teavitab riigi reguleerivat asutust sellistest võetud meetmetest.

Artikkel 18

Märgimise ja ümbermärgimise menetlus muudes punktides kui ühendumispunktides

1. Riigi reguleeriv asutus teeb pärast ülekandesüsteemi halduriga konsulteerimist kindlaks, millistes muudes punktides kui ühendumispunktides on märgimised ja ümbermärgimised vajalikud, kui seda ei ole juba kindlaks määratud.

2. Kui muudes punktides kui ühendumispunktides on märgimised ja ümbermärgimised vajalikud, kohaldatakse järgmisi põhimõtteid:

- a) võrgu kasutajatel on õigus esitada ümbermärgimine gaasipäeva kohta;
- b) ülekandesüsteemi haldur kinnitab esitatud märgimised ja ümbermärgimised või lükkab need tagasi, võttes arvesse artiklis 17 viidatud tähtpäevi.

V PEATÜKK

PÄEVA EBABILANSI TASUD

Artikkel 19

Üldsätted

1. Võrgu kasutajatel on kohustus maksta või õigus saada (vastavalt olukorrale) päeva ebabilansi tasusid oma päeva ebabilansi koguse alusel igal gaasipäeval.

2. Päeva ebabilansi tasud märgitakse eraldi ülekandesüsteemi halduri poolt võrgu kasutajatele esitatavatele arvetele.

3. Päeva ebabilansi tasu põhineb kuludel ja selles võetakse arvesse ülekandesüsteemi halduri poolt tasakaalustamistoimingute (kui neid on) raames tehtavaid kulutusi ning artikli 22 lõike 6 kohast väikest lisatasu.

Artikkel 20

Päeva ebabilansi tasu arvutamise meetodika

1. Ülekandesüsteemi haldur esitab tema bilansipiirkonnas kasutatava päeva ebabilansi tasu arvutamise meetodika kinnitamiseks riigi reguleerivale pädevale asutusele.

2. Kui see on kinnitatud, siis avaldatakse päeva ebabilansi tasu arvutamise meetodika asjakohasel veebisaidil. Selle mis tahes ajakohastatud versioon avaldatakse õigeaegselt.

3. Päeva ebabilansi tasu arvutamise meetodikas määratakse kindlaks järgmine:

a) artiklis 21 viidatud päeva ebabilansi koguse arvutamine;

b) artiklis 22 viidatud kohaldatava hinna tuletamine ning

c) mis tahes muu vajalik parameeter.

Artikkel 21

Päeva ebabilansi koguse arvutamine

1. Ülekandesüsteemi haldur arvutab päeva ebabilansi koguse iga võrgu kasutaja bilansiportfelli kohta igal gaasipäeval järgmise valemi alusel:

päeva ebabilansi kogus = sissevoolud – väljavoolud

2. Päeva ebabilansi koguse arvutust kohandatakse vastavalt, kui

a) pakutakse mahuvaru muutmise teenust ja/või

b) järgitakse kokkulepet, mille kohaselt võrgu kasutajad tarnivad gaasi, sh gaasi kui hüve, et hõlmata

i) gaasi, mida ei ole võrgust väljavooluna registreeritud, nt gaas, mis on läinud kaduma ja mis on seotud mõõtmisvigadega, ja/või

ii) gaasi, mida ülekandesüsteemi haldur kasutab võrgu juhtimiseks, nt gaaskütus.

3. Kui võrgu kasutaja sissevoolude summa gaasipäeval on võrdne tema väljavoolude summaga kõnealusel gaasipäeval, on võrgu kasutaja kõnealusel gaasipäeval tasakaalus.

4. Kui võrgu kasutaja sissevoolude summa gaasipäeval ei ole võrdne tema väljavoolude summaga kõnealusel gaasipäeval, ei ole võrgu kasutaja kõnealusel gaasipäeval tasakaalus ning kooskõlas artikliga 23 kohaldatakse päeva ebabilansi tasusid.

5. Kooskõlas artikliga 37 esitavad ülekandesüsteemi haldurid võrgu kasutajale oma esialgse ja lõpliku päeva ebabilansi koguse.

6. Päeva ebabilansi tasu põhineb lõplikul päeva ebabilansi kogusel.

Artikkel 22

Kohaldatav hind

1. Artiklis 23 sätestatud päeva ebabilansi tasu arvutuses kohaldatav hind määratakse järgmiselt:

a) müügi piirhind, kui päeva ebabilansi kogus on positiivne (st võrgu kasutaja sissevoolud gaasipäeval ületavad tema väljavoolu kõnealusel gaasipäeval) või

b) ostu piirhind, kui päeva ebabilansi kogus on negatiivne (st võrgu kasutaja väljavoolud gaasipäeval ületavad tema sissevoolu kõnealusel gaasipäeval).

2. Müügi piirhind ja ostu piirhind arvutatakse iga gaasipäeva puhul järgmise põhjal:

a) müügi piirhind on vähim järgmistest:

i) mis tahes sellise peamiste toodete müügitehingute madalaim hind, milles ülekandesüsteemi haldur gaasipäeva vältel osaleb, või

ii) gaasi kaalutud keskmine hind gaasipäeval, millest on lahutatud väike lisatasu;

- b) ostu piirhind on suurim järgmistest:
- i) mis tahes sellise peamiste toodete ostutehingute kõrgeim hind, milles ülekandesüsteemi haldur gaasipäeva vältel osaleb, või
 - ii) gaasi kaalutud keskmine hind gaasipäeval, millele on lisatud väike lisatasu.

3. Müügi piirhinna, ostu piirhinna ja kaalutud keskmine hinna määramiseks tehakse ülekandesüsteemi halduri poolt varem kindlaksmääratud ja riigi reguleeriva asutuse kinnitatud kauplemisplatvormidel asjakohased tehingud. Kaalutud keskmine hind on energiakoguse alusel kaalutud keskmine hind peamiste toodetega kauplemisel, mis toimub gaasipäeva vältel kauplemisplatvormi virtuaalses kauplemispunktis.

4. Lõike 2 punktide a ja b korral määratakse vaikumisi reegel, mille kohaselt ei ole lubatud müügi piirhinna ja/või ostu piirhinna tuletamine.

5. Riigi reguleeriva asutuse heakskiidu saamiseks võidakse ülekandesüsteemi halduri ettepaneku korral võtta müügi piirhinna, ostu piirhinna ja kaalutud keskmine hinna määramiseks arvesse asukohapõhiste toodete hinda, võttes asjakohaselt arvesse ülekandesüsteemi halduri poolt asukohapõhiste toodete kasutamise ulatust.

6. Väike lisatasu

- a) annab võrgu kasutajatele stiimuli oma sisse- ja väljavoolud tasakaalustada;
- b) on koostatud ja seda kohaldatakse mittediskrimineerivalt, et
 - i) mitte takistada turule sisenemist;
 - ii) mitte takistada konkurentsivõimeliste turgude arengut;
- c) mitte avaldada kahjulikku mõju piiriülesele kaubandusele;
- d) mitte põhjustada võrgu kasutajatele päeva eabilansi tasudega seotud liigset rahalist koormust.

7. Väikse lisatasu suurus võib olla ostu piirhinna ja müügi piirhinna kindlaksmääramisel erinev. Väikse lisatasu suurus ei ületa 10 % kaalutud keskmisest hinnast, välja arvatud juhul, kui asjakohane ülekandesüsteemi haldur saab riigi reguleeriva asutusele vastupidist tõendada ja saab asjakohase kinnituse kooskõlas artikliga 20.

Artikkel 23

Päeva eabilansi tasu

1. Päeva eabilansi tasude arvutamiseks iga võrgu kasutaja jaoks korrutab ülekandesüsteemi haldur võrgu kasutaja päeva

eabilansi koguse artikli 22 alusel määratud kohaldatava hinnaga.

2. Päeva eabilansi tasusid kohaldatakse järgmiselt:

- a) kui võrgu kasutaja päeva eabilansi kogus gaasipäeval on positiivne, siis eeldatakse, et kõnealune võrgu kasutaja on müünud ülekandesüsteemi haldurile gaasikoguse, mis on võrdne päeva eabilansi kogusega, ja seega on tal päeva eabilansi tasu ulatuses nõudeõigus ülekandesüsteemi halduri suhtes ning
- b) kui võrgu kasutaja päeva eabilansi kogus gaasipäeval on negatiivne, siis eeldatakse, et kõnealune võrgu kasutaja on ostnud ülekandesüsteemi haldurilt gaasikoguse, mis on võrdne päeva eabilansi kogusega, ja seega on tal päeva eabilansi tasu ulatuses maksekohustus ülekandesüsteemi halduri ees.

VI PEATÜKK

PÄEVAISESED KOHUSTUSED

Artikkel 24

Üldsätted

1. Ülekandesüsteemi halduril on õigus kohaldada päevasiseid kohustusi üksnes selleks, et motiveerida võrgu kasutajaid haldama oma päevasisest positsiooni ülekandesüsteemi terviklikkuse tagamiseks ning et minimeerida tasakaalustamistoimingute elluviimise vajadust.

2. Kui ülekandesüsteemi haldur peab esitama võrgu kasutajatele teabe, mis võimaldab neil oma päevasiseste positsioonidega seotud riske juhtida, tuleb seda regulaarselt esitada. Kui see on kohaldatav, esitatakse kõnealust teavet võrgu kasutajale tema ühekordse taotluse alusel.

Artikkel 25

Päevasiseste kohustuste liigid

Päevasiseid kohustusi on kolme liiki, millest igaüks annab võrgu kasutajale stiimuli käesolevas artiklis sätestatud konkreetse eesmärgi saavutamiseks.

1) Süsteemiülene päevasisene kohustus

See kohustus kavandatakse eesmärgiga anda võrgu kasutajale stiimul ülekandesüsteemi hoidmiseks selle kasutuspiirides, ja sellega nähakse ette järgmine:

- a) kasutuspiirid, mille piiresse peab ülekandesüsteem jääma;
- b) toimingud, mida võrgu kasutajad võivad ellu viia ülekandesüsteemi kasutuspiirides hoidmiseks;

- c) ülekandesüsteemi kasutuspiiride lähedale jõudmise või nende ületamise korral tulemuseks olevad ülekandesüsteemi halduri tasakaalustamistoimingud;
- d) kulude ja/või tulude omistamine võrgu kasutajatele ja/või tagajärjed kõnealuste võrgu kasutajate päevasisele positsioonile, mille on põhjustanud ülekandesüsteemi halduri ellu viidud tasakaalustamistoimingud;
- e) asjakohane tasu, mis põhineb võrgu kasutaja individuaalsel päevasisesel positsioonil.

2) Bilansiportfelliga seotud päevasisene kohustus

See kohustus kavandatakse eesmärgiga anda võrgu kasutajale stiimul, et hoida võrgu kasutaja individuaalne positsioon gaasipäeval eelnevalt kindlaks määratud vahemikus, ja sellega nähakse ette järgmine:

- a) iga bilansiportfelli puhul vahemik, millesse bilansiportfell peab jääma;
- b) kuidas eespool nimetatud vahemik määratakse;
- c) tagajärjed, kui võrgu kasutajad ei jää eelnevalt määratud vahemikku, ja vajaduse korral andmed mis tahes asjakohase tasu tuletamise viisi kohta;
- d) asjakohane tasu, mis põhineb võrgu kasutaja individuaalsel päevasisesel positsioonil.

3) Sisse- ja väljavoolupunktiga seotud päevasisene kohustus

See kohustus kavandatakse eesmärgiga anda võrgu kasutajatele stiimul konkreetsetes sisse- ja väljavoolupunktides gaasivoo või gaasivoo muutumise piiramiseks eritingimustel, ning sellega nähakse ette järgmine:

- a) gaasivoo ja/või gaasivoo muutumise piirmäärad;
- b) sisse- ja/või väljavoolupunkt või sisse- ja/või väljavoolupunktide rühmad, mille suhtes kõnealuseid piirmäärasid kohaldatakse;
- c) tingimused, mille alusel kõnealuseid piirmäärasid kohaldatakse;
- d) tagajärjed kõnealuste piirmäärade mittejärgimise korral.

Kõnealune kohustus lisandub mis tahes muudele lõpptarbijatega sõlmitud kokkulepetele, mis sisaldavad muu hulgas asukohapõhiseid eripiiranguid ja kohustusi gaasi füüsilise voo kohta.

Artikkel 26

Päevasiseste kohustuste nõuded

1. Ülekandesüsteemi haldur võib teha riigi reguleerivale asutusele ettepaneku päevasise kohustuse või selle muutmise kohta. See võib hõlmata artiklis 25 kirjeldatud eri liikide

elemente, tingimusel et ettepanek vastab lõikes 2 sätestatud kriteeriumidele. Ülekandesüsteemi halduri õigus ettepanekut teha ei piira riigi reguleeriva asutuse õigust teha otsus omal algatusel.

2. Mis tahes päevasisene kohustus peab vastama järgmistele kriteeriumidele:

- a) päevasisene kohustus ja sellega seotud tasu (kui see on olemas) ei tohi põhjustada mis tahes sobimatuid tõkkeid piiriülesele kaubandusele ja uutele võrgu kasutajatele asjakohasele turule sisenemisel;
- b) päevasisest kohustust kohaldatakse ainult juhul, kui võrgu kasutajatele antakse enne võimaliku päevasise tasu kohaldamist piisavalt teavet nende sisse- ja/või väljavoolude kohta ning neil on mõistlikud vahendid oma tasakaalupositsiooni muutmiseks;
- c) võrgu kasutajatele nende tasakaalustamiskohustuste korral tekkivad peamised kulud on seotud nende positsiooniga gaasipäeva lõpus;
- d) päevasisesed tasud kajastavad võimalikult suures ulatuses ülekandesüsteemi halduri kulusid seoses mis tahes seonduvate tasakaalustamistoimingute ellu viimisega;
- e) päevasisene kohustus ei põhjusta võrgu kasutajatele rahaliselt nullpositsiooni arveldamist gaasipäeva jooksul;
- f) päevasise kohustuse kehtestamise kasu, mis on seotud ülekandesüsteemi ökonoomse ja tõhusa käitamisega, kaalub üles selle mis tahes võimaliku (sh virtuaalse kauplemispunkti likviidsusele avalduva) negatiivse mõju.

3. Ülekandesüsteemi haldur võib teha ettepaneku sisse- või väljavoolupunktide eri kategooriatele erinevate päevasiseste kohustuse kehtestamise kohta, et tagada võrgu kasutajate eri kategooriatele paremad stiimulid ja et vältida ristsubsiidiume. Ülekandesüsteemi halduri õigus ettepanekut teha ei piira riigi reguleeriva asutuse õigust teha otsus omal algatusel.

4. Ülekandesüsteemi haldur konsulteerib sidusrühmadega, sh riigi reguleerivate asutustega, mõjutatud jaotussüsteemi halduritega ja külgnevate bilansipiirkondade ülekandesüsteemi halduritega mis tahes nende päevasiseste kohustuste asjus, mille ta kavatseb kehtestada. Konsulteerimine hõlmab meetodikat ja eeldusi, mida kasutatakse lõikes 2 sätestatud kriteeriumide täitmise kindlakstegemiseks.

5. Pärast konsulteerimise protsessi koostab ülekandesüsteemi haldur soovitusdokumendi, mis sisaldab lõplikku ettepanekut ja analüüsi, mis käsitleb järgmist:

- a) päevasisese kohustuse vajalikkus, võttes arvesse ülekandesüsteemi omadusi ja paindlikkust, mis on ülekandesüsteemi haldurile saadaval tänu lühiajaliste standardiseeritud toodete ostule ja müügile või tasakaalustamisteenuste kasutamisele kooskõlas III peatükiga;
- b) teave, mis avaldatakse, et võimaldada võrgu kasutajatel õigel ajal oma päevasiseseid positsioone hallata;
- c) eeldatav rahaline mõju võrgu kasutajatele;
- d) mõju uutele võrgu kasutajatele, kes sisenevad asjakohasele turule, sh neile avaldub mis tahes soovimatu negatiivne mõju;
- e) mõju piiriülesele kaubandusele, sh võimalik mõju tasakaalustamisele külgnevates bilansipiirkondades;
- f) mõju lühiajalisele hulgemüügi gaasiturule, sh selle likviidsusele;
- g) päevasisese kohustuse mittediskrimineeriv laad.

6. Ülekandesüsteemi haldur esitab riigi reguleerivale asutusele soovitusdokumendi, et saada ettepanekule heakskiit kooskõlas artiklis 27 sätestatud menetlusega. Ülekandesüsteemi haldur avaldab ühtlasi kõnealuse soovitusdokumendi kooskõlas mis tahes konfidentsiaalsuskohustustega, mis tal võivad olla, ja saadab selle teabeks Euroopa maagaasi ülekandesüsteemi haldurite võrgustikule.

Artikkel 27

Riigi reguleeriva astutuse otsuste tegemine

1. Riigi reguleeriv asutus teeb põhjendatud otsuse ja avaldab selle kuue kuu vältel tervikliku soovitusdokumendi laekumisest. Tehes otsuse selle päevasisese kohustuse kinnitamise kohta, mille kohta ettepanek on tehtud, hindab riigi reguleeriv asutus, kas kõnealune päevasisene kohustus on kooskõlas artikli 26 lõikes 2 sätestatud kriteeriumidega.

2. Enne põhjendatud otsuse tegemist konsulteerib riigi reguleeriv asutus külgnevate liikmesriikide reguleerivate asutustega ja võtab nende arvamusi arvesse. Külgneva(te) riigi/riikide reguleeriv(ad) asutus(ed) võib/võivad küsida lõikes 1 viidatud otsuse asjus ameti arvamust kooskõlas määruse (EÜ) nr 713/2009 artikli 7 lõikega 4.

Artikkel 28

Kehtivad päevasised kohustused

Kui ülekandesüsteemi halduril on käesoleva määruse jõustumise kuupäeval päevasisene/-sed kohustus(ed), järgib ülekandesüsteemi haldur kuue kuu jooksul kõnealusest kuupäevast artikli 26 lõigetes 5–7 sätestatud menetlust ning esitab päevasisese kohustuse/päevasised kohustused kinnitamiseks riigi reguleerivale asutusele kooskõlas artikliga 27, et jätkata selle/nende kasutamist.

VII PEATÜKK

NEUTRAALSUSKORD

Artikkel 29

Neutraalsuspõhimõtted

1. Ülekandesüsteemi haldur ei saa ega kaota päeva eabilansi tasude, päevasiseste tasude, tasakaalustamistoimingute tasude ja muude oma tasakaalustamistoimingutega seotud tasude (mida loetakse ülekandesüsteemi halduri poolt käesolevas määruses sätestatud kohustuste täitmiseks ellu viidud kõigiks tegevusteks) tasumise tõttu tulu ega jää kahjumisse.

2. Ülekandesüsteemi haldur kannab edasi võrgu kasutajatele

a) mis tahes kulud ja tulud, mis on saadud päeva eabilansi tasudest ja päevasisestest tasudest;

b) mis tahes kulud ja tulud, mis on saadud artikli 9 alusel ellu viidud tasakaalustamistoimingutest, v.a juhul, kui riigi reguleeriv asutus peab kõnealuseid kulusid ja tulusid kooskõlas kohaldatavate riiklike eeskirjadega ebatõhusalt tekkinuks. Kõnealune kaalutus põhineb hindamisel

i) millega tõendatakse, millises ulatuses oleks ülekandesüsteemi haldur saanud mõistlikult leevendada tasakaalustamistoimingu ellu viimisel tekkinud kulusid, ning

ii) mis tehakse ülekandesüsteemi haldurile tasakaalustamistoimingu ellu viimise otsuse tegemise ajal saada oleva teabe, aja ning saada olevate vahendite alusel;

c) mis tahes muud kulud ja tulud, mis on saadud ülekandesüsteemi halduri poolt ellu viidud tasakaalustamistoimingutest, v.a juhul, kui riigi reguleeriv asutus peab kõnealuseid kulusid ja tulusid kooskõlas kohaldatavate riiklike eeskirjadega ebatõhusalt tekkinuteks.

3. Kui rakendatakse tasakaalustamistoimingute tõhusa ellu viimise edendamise stiimulit, on summaarne rahaline kahju piiratud ülekandesüsteemi haldurile ebatõhusalt tekkinud kulude ja tuludega.

4. Ülekandesüsteemi haldur avaldab asjakohased andmed lõikes 1 viidatud summaarsete tasude kohta ning summaarse tasakaalustamise hüvitise kohta vähemalt sama sagedusega kui võrgu kasutajatele esitatakse arved vastavate tasude kohta, aga vähemalt korra kuus.

5. Piiramata lõigetes 1 ja 2 sätestatud võidakse ülekandesüsteemi haldurile tasakaalustava rolli täitmisel kohaldada artiklis 11 sätestatud stiimulite mehhanismi.

Artikkel 30

Tasakaalustamise neutraalsuse rahavood

1. Tasakaalustamise hüvitist maksab asjakohane võrgu kasutaja või makstakse asjakohasele võrgu kasutajale.

2. Riigi reguleeriv asutus kehtestab või kinnitab tasakaalustamise hüvitiste arvutamise ja võrgu kasutajate vahel jaotamise meetodika (sh krediidiriski juhtimise eeskirjad) ning avaldab selle.

3. Tasakaalustamise hüvitised on proportsionaalsed selle ulatusega, milles võrgu kasutaja kasutab asjakohast sisse- või väljavoolupunkti või ülekandesüsteemi.

4. Tasakaalustamise hüvitised eristatakse võrgu kasutajale saadetud arvel ning arvega on kaasas piisav alusteave, mis on sätestatud lõikes 2 viidatud meetodikas.

5. Kui kohaldatakse teabe esitamise mudeli varianti 2 ja tasakaalustamise hüvitis võib seega põhineda prognoositud kuludel ja tuludel, sätestatakse ülekandesüsteemi halduri tasakaalustamise hüvitiste meetodikaga eeskirjad eraldi tasakaalustamise hüvitise arvutamiseks üle mitme päeva mõõdetud väljavoolude puhul.

6. Kui see on asjakohane, võidakse ülekandesüsteemi halduri tasakaalustamise hüvitise meetodikas sätestada eeskirjad tasakaalustamise hüvitise komponentide eristamiseks ning vastavate summade edasiseks võrgu kasutajate vahel jaotamiseks, et vähendada ristsubsiidiume.

Artikkel 31

Krediidiriski juhtimise kord

1. Ülekandesüsteemi halduril on õigus võtta vajalikud meetmed ja kehtestada asjakohased lepingulised nõuded (sh finantstagatis) võrgu kasutajatele, et leevendada nende makseviivitusi artiklites 29 ja 30 viidatud tasude mis tahes nõutavate maksete puhul.

2. Lepingulised nõuded põhinevad läbipaistval ja võrdsel kohtlemisel, mis on proportsionaalne eesmärgiga ja määratud kindlaks artikli 30 lõikes 2 viidatud meetodikas.

3. Kui võrgu kasutaja puhul esineb makseviivitus, ei vastuta ülekandesüsteemi haldur mis tahes tekkinud kulude eest, kui lõigetes 1 ja 2 viidatud meetmeid ja nõudeid rakendati kohasel viisil ja kui kõnealune kulu nõutakse sisse kooskõlas artikli 30 lõikes 2 viidatud meetodikaga.

VIII PEATÜKK

TEABE ESITAMINE

Artikkel 32

Ülekandesüsteemi haldurite poolt võrgu kasutajate teavitamise kohustus

Ülekandesüsteemi halduri poolt võrgu kasutajatele esitatavas teabes tuleb märkida

- 1) ülekandesüsteemi üldine seisund kooskõlas määruse (EÜ) nr 715/2009 I lisa punkti 3.4 alapunktiga 5;
- 2) ülekandesüsteemi halduri tasakaalustamistoimingud, millele on viidatud III peatükis;
- 3) võrgu kasutaja sisse- ja väljavoolud gaasipäeval, millele on viidatud artiklites 33–42.

Artikkel 33

Üldsätted

1. Kui ülekandesüsteemi haldur ei ole kooskõlas määruse (EÜ) nr 715/2009 I lisa punktiga 3.1.2 juba teavet esitanud, esitab ta kogu artikli 32 kohase teabe nii et see oleks:

- a) ülekandesüsteemi halduri veebisaidil või teabe elektroonilises vormis esitamise muus süsteemis avaldatav teave;
- b) võrgu kasutajatele tasuta juurdepääsetav;
- c) esitatud kasutajasõbralikul viisil;
- d) selge, kvantifitseeritav ja kergesti juurdepääsetav;
- e) esitatud mittediskrimineerival viisil;
- f) esitatud järjepidevalt kas kWh või kWh/päev ja kWh/h ühikutes;
- g) esitatud ELi liikmesriigi/-riikide ametlikus/ametlikes keel(t)es ja inglise keeles.

2. Kui arvestist ei ole võimalik mõõdetud koguse väärtust lugeda, võidakse kasutada asendusväärtust. Kõnealust asendusväärtust kasutatakse alternatiivse viitena ilma täiendava garantiita ülekandesüsteemi haldurilt.

3. Juurdepääsu andmist teabele ei peeta mis tahes muu konkreetse garantii andmiseks kui kõnealuse teabe kättesaadavaks tegemine kindlaks määratud vormingus ja kindlaks määratud vahendite nagu veebisaidi või veebiaadressi kaudu ning võrgu kasutajatele kõnealusele teabele tavapärestes kasutustingimustes juurdepääsu andmine. Ülekandesüsteemi haldur ei vastuta ühelgi tingimusel mis tahes täiendava garantii andmise eest eelkõige võrgu kasutajate IT-süsteemi puhul.

4. Riigi reguleeriv asutus määrab ühe teabe esitamise mudeli bilansipiirkonna kohta. Päevas korduvalt mõõdetud sisse- ja väljavoolude kohta teabe esitamisel kohaldatakse kõigile mudelele samu eeskirju.

5. Bilansipiirkondade puhul, kus on kavas kohaldada teabe esitamise mudeli varianti 2 pärast käesoleva määruse jõustumist, viib ülekandesüsteemi haldur või riigi reguleeriv asutus (nagu on kohane) ellu eelneva turu konsulteerimise.

Artikkel 34

Päevas korduvalt mõõdetud sisse- ja väljavoolud

1. Bilansipiirkonna päevas korduvalt mõõdetud sisse- ja väljavoolude puhul, kui võrgu kasutajale jaotatud kogus on võrdne selle kinnitatud kogusega, ei ole ülekandesüsteemi halduril kohustust esitada muud teavet kui kinnitatud kogus.

2. Bilansipiirkonna päevas korduvalt mõõdetud sisse- ja väljavoolude puhul, kui võrgu kasutajale jaotatud kogus ei ole võrdne selle kinnitatud kogusega gaasipäeval D, esitab ülekandesüsteemi haldur võrgu kasutajale selle mõõdetud voolude kohta vähemalt kaks uuendatud väärtust, mis peavad olema vähemalt summad päevas korduvalt mõõdetud sisse- ja väljavoolude kogustest ülekandesüsteemi halduri poolt kahest järgmisest variandist valitud ühe variandi kohaselt:

a) iga uuendus hõlmab gaasivoogu kõnealuse gaasipäeva D algusest alates või

b) iga uuendus hõlmab gaasi lisavoogu pärast varasema uuendamise raames teatatut.

3. Esimesed uuendused hõlmavad vähemalt nelja tunni gaasivoogu gaasipäeval D. Need uuendused tagatakse põhjendamatult viivituseeta ja nelja tunni jooksul pärast gaasivoogu ja hiljemalt 17:00 UTC (talveaja järgi) või 16:00 UTC (suveaja järgi).

4. Teise uuenduse esitamise aeg määratakse kindlaks, kui riigi reguleeriv asutus on selle heaks kiitnud ja ülekandesüsteemi haldur on selle avaldanud.

5. Ülekandesüsteemi haldur võib nõuda võrgu kasutajatelt selle lõikes 2 loetletud teabe nimetamist, millele võrgu kasutajatel juba on juurdepääs. Laekunud vastuse alusel esitab

kõnealune ülekandesüsteemi haldur võrgu kasutajale lõigetes 2 ja 4 nimetatud teabest selle osa, millele võrgu kasutajal juurdepääsu ei ole.

6. Kui ülekandesüsteemi haldur jaotamise protsessi käigus ei vastuta gaasi koguste jaotamise eest võrgu kasutajate vahel, esitab ta lõike 2 erandina vähemalt teabe summaarsete sisse- ja väljavoolude kohta vähemalt kaks korda gaasipäeva D kohta gaasipäeva D vältel.

Artikkel 35

Kord päevas mõõdetud väljavoolud

1. Kui kohaldatakse teabe esitamise mudeli varianti 1, esitab ülekandesüsteemi haldur gaasipäeval D võrgu kasutajatele kord päevas mõõdetud väljavoolude kohta vähemalt kaks vähemalt summeeritud uuendust nende mõõdetud voolude jaotamise kohta kahest järgmisest variandist ülekandesüsteemi halduri valitud ühe variandi kohaselt:

a) iga uuendus hõlmab gaasivoogu kõnealuse gaasipäeva D algusest alates või

b) iga uuendus hõlmab gaasi lisavoogu pärast varasema uuendamise raames teatatut.

2. Iga uuendus esitatakse kahe tunni piires gaasivoogude toimumise viimase tunni lõpust.

Artikkel 36

Üle mitme päeva mõõdetud väljavoolud

1. Kui kohaldatakse teabe esitamise mudeli baasjuhtumit,

a) esitab ülekandesüsteemi haldur gaasipäeval D-1 hiljemalt 12:00 UTC (talveaja järgi) või 11:00 UTC (suveaja järgi) võrgu kasutajatele nende üle mitme päeva mõõdetud väljavoolude koguse prognoosi gaasipäeval D;

b) esitab ülekandesüsteemi haldur gaasipäeval D võrgu kasutajatele vähemalt kaks uuendatud prognoosi nende üle mitme päeva mõõdetud väljavoolude koguste kohta.

2. Esimene uuendus esitatakse hiljemalt 13:00 UTC (talveaja järgi) või 12:00 UTC (suveaja järgi).

3. Teise uuenduse esitamise aeg määratakse kindlaks, kui riigi reguleeriv asutus on selle heaks kiitnud ja ülekandesüsteemi haldur on selle avaldanud. Selles võetakse arvesse järgmist:

a) juurdepääs lühiajalistele standardiseeritud toodetele kauplemisplatvormil;

b) võrgu kasutajate üle mitme päeva väljavoolude koguste prognoosi täpsus võrrelduna selle esitamise ajaga;

c) artikli 15 lõikes 1 sätestatud ümbermärgimise ajavahemiku lõpu aeg;

d) võrgu kasutaja üle mitme päeva mõõdetud väljavoolude koguste prognoosi esimese uuenduse aeg.

4. Kui kohaldatakse varianti 1, esitab ülekandesüsteemi haldur gaasipäeval D võrgu kasutajatele üle mitme päeva mõõdetud väljavoolude kohta vähemalt kaks vähemalt summaarset uuendust nende mõõdetud voolude jaotamise kohta, nagu on osutatud artiklis 35.

5. Kui gaasipäeval D-1 kohaldatakse teabe esitamise mudeli varianti 2, esitab ülekandesüsteemi haldur võrgu kasutajatele prognoosi nende üle mitme päeva mõõdetud väljavoolude kohta gaasipäeval D, nagu on osutatud lõike 1 punktis a.

Artikkel 37

Sisse- ja väljavoolud pärast gaasipäeva

1. Ülekandesüsteemi haldur esitab hiljemalt gaasipäev D+1 lõpuks igale võrgu kasutajale esialgse jaotamise selle (tema) sisse- ja väljavoolude kohta päeval D ning esialgse päeva ebabilansi koguse.

a) Teabe esitamise mudeli baasuhtumi ja variandi 1 puhul jaotatakse kogu gaas, mis on jaotusvõrku tarnitud;

b) teabe esitamise mudeli variandi 2 puhul on esialgses jaotamises esitatud üle mitme päeva mõõdetud väljavoolud võrdsed võrgu kasutaja üle mitme päeva mõõdetud väljavooludega, mis esitati päev ette;

c) teabe esitamise mudeli variandi 1 puhul loetakse esialgne koguste jaotus ja esialgne päeva ebabilansi kogus lõplikuks koguste jaotuseks ja lõplikuks ebabilansi koguseks.

2. Artiklites 47 kuni 51 viidatud üleminekumeetme kohaldamisel, kui tehniliselt või tegevuslikult ei oleks otstarbekas lõike 1 nõudeid järgida, võidakse esitada esialgne koguste jaotus ja esialgne päeva ebabilansi kogus kolme gaasipäeva vältel pärast gaasipäeva D.

3. Ülekandesüsteemi haldur esitab igale võrgu kasutajale lõpliku sisse- ja väljavoolude jaotuse ning lõpliku päeva ebabilansi koguse kohaldatavates riiklikes eeskirjades kindlaks määratud ajavahemiku vältel.

Artikkel 38

Kulude ja tulude analüüs

1. Kahe aasta piires alates käesoleva määruse jõustumisest hindab ülekandesüsteemi haldur järgmisi kulusid ja tulusid:

a) võrgu kasutajatele teabe esitamise sageduse suurendamine;

b) seonduvate teabe esitamise ajakavade lühendamine;

c) esitatud teabe täpsuse parandamine.

Kulude ja tulude analüüsis täpsustatakse kulude ja tulude jaotus asjakohaste mõjutatud osapoolte kategooriate lõikes.

2. Ülekandesüsteemi haldur konsulteerib kõnealuse hindamise asjus sidusrühmadega koostöös jaotussüsteemi halduritega, kui nad on mõjutatud.

3. Konsulteerimise tulemuste alusel langetab riigi reguleeriv asutus otsuse teabe esitamise mis tahes asjakohaste muudatuste kohta.

Artikkel 39

Jaotussüsteemi halduri(te) ja prognoosiva(te) pool(te) teavitamiskohustus ülekandesüsteemi halduri ees

1. Iga bilansipiirkonnaga seotud jaotussüsteemi haldur ja iga prognoosiv pool tagab asjakohases bilansipiirkonnas tegutsevale ülekandesüsteemi haldurile teabe, mis on vajalik käesoleva määruse alusel võrgu kasutajale teabe esitamiseks. See hõlmab jaotussüsteemi sisse- ja väljavoolu olenemata sellest, kas süsteem on bilansipiirkonna osa või mitte.

2. Teave, selle vorming ja selle esitamise menetlus määratakse kindlaks koostöös ülekandesüsteemi halduri, jaotussüsteemi halduri ja prognoosiva poole vahel, nagu on asjakohane, et tagada ülekandesüsteemi halduri poolt võrgu kasutajatele teabe kohane esitamine käesoleva peatüki ja eelkõige artikli 33 lõikes 1 sätestatud kriteeriumide alusel.

3. Kõnealune teave esitatakse ülekandesüsteemi haldurile samas vormingus, kui on sätestatud kohaldatavates riiklikes eeskirjades ja see on kooskõlas vorminguga, mida ülekandesüsteemi haldur kasutab võrgu kasutajatele teabe esitamiseks.

4. Riigi reguleeriv asutus võib nõuda, et ülekandesüsteemi haldur, jaotussüsteemi haldur ja prognoosiv pool esitaksid ettepaneku artikli 11 lõikes 4 sätestatud kriteeriumidele vastava võrgu kasutaja üle mitme päeva mõõdetud väljavoolude prognooside täpsuse motiveerimismehhanismi kohta.

5. Riigi reguleeriv asutus määrab bilansipiirkonnas prognoosiva poole pärast asjaomaste ülekandesüsteemi haldurite ja jaotussüsteemi halduritega konsulteerimist. Prognoosiv pool vastutab võrgu kasutaja üle mitme päeva mõõdetud väljavoolude prognoosimise ja vajaduse korral nende edasise jaotamise eest. Tegemist võib olla ülekandesüsteemi halduri, jaotussüsteemi halduri või kolmanda osapoolega.

Artikkel 40

Jaotussüsteemi halduri(te) teavitamiskohustused ülekandesüsteemi halduri ees

Jaotussüsteemi haldur esitab ülekandesüsteemi haldurile teabe päevas korduvalt ja kord päevas mõõdetud sisse- ja väljavoolude kohta jaotussüsteemis, mis on kooskõlas artikli 34 lõigetes 2 kuni 6, artiklites 35 ja 37 sätestatud teabenõuetega. Kõnealune teave esitatakse ülekandesüsteemi haldurile sellise aja jooksul, mis on ülekandesüsteemi haldurile piisav võrgu kasutajatele teabe esitamiseks.

Artikkel 41

Jaotussüsteemi halduri(te) teavitamiskohustused prognoosiva poole ees

1. Jaotussüsteemi haldurid vastutavad prognoosivale poolele piisava ja uuendatud teabe esitamise eest, et võimaldada võrgu kasutaja üle mitme päeva mõõdetud väljavoolude prognoosimise meetodika rakendamist, nagu on sätestatud artikli 42 lõikes 2. Kõnealune teave esitatakse õigel ajal kooskõlas prognoosiva poole kindlaks määratud ajakavadega, et olla tema vajadustega kooskõlas.

2. Lõiget 1 koos vajalike muudatustega kohaldatakse ka variandile 1.

Artikkel 42

Prognoosiva poole teavitamiskohustused ülekandesüsteemi halduri ees

1. Prognoosiv pool esitab ülekandesüsteemi haldurile prognoosi võrgu kasutaja üle mitme päeva mõõdetud väljavoolude kohta ja edasiste jaotamiste kohta kooskõlas artiklites 36 ja 37 sätestatud teabenõuetega. Kõnealune teave esitatakse ülekandesüsteemi haldurile aja jooksul, mis on piisav ülekandesüsteemi halduri jaoks võrgu kasutajatele teabe esitamiseks ning võrgu kasutaja üle mitme päeva mõõdetud väljavoolude päev-ette ja päevapäevasises(t)e prognoosi(de) jaoks hiljemalt tund aega enne artikli 36 lõike 1 punktides a ja b osutatud tähtpäevi, kui ülekandesüsteemi haldur ja prognoosiv pool ei lepi kokku hilisemas ajas, mis on ülekandesüsteemi halduri jaoks piisav võrgu kasutajatele kõnealuse teabe esitamiseks.

2. Võrgu kasutaja üle mitme päeva mõõdetud väljavoolude prognoosimise meetodika põhineb statistilise nõudluse mudelil

ning iga üle mitme päeva mõõdetud väljavool on määratud koormusprofiiliga, mis koosneb gaasinõudluse muutumise valemist selliste muutujate nagu temperatuur, nädalapäev, kliendi tüüp ja riiklikud pühad alusel. Meetodika asjus konsulteeritakse enne selle vastuvõtmist.

3. Prognoosiv pool avaldab võrgu kasutaja üle mitme päeva mõõdetud väljavoolude prognoosi täpsuse aruande vähemalt korra iga kahe aasta tagant.

4. Kui see on asjakohane, esitavad ülekandesüsteemi haldurid asjakohased andmed gaasivoogude kohta aja jooksul, mis on prognoosiva poole jaoks piisav käesoleva artikli alusel oma kohustuste täitmiseks.

5. Lõikeid 2–4 koos vajalike muudatustega kohaldatakse variandile 1.

IX PEATÜKK

MAHUVARU MUUTMISE TEENUS

Artikkel 43

Üldsätted

1. Ülekandesüsteemi haldur võib pakkuda võrgu kasutajatele mahuvaru muutmise teenust, kui riigi reguleeriv asutus on asjakohased tingimused heaks kiitnud.

2. Mahuvaru muutmise teenusele kohaldatavad tingimused on kooskõlas võrgu kasutaja vastutusega tasakaalustada oma sisse- ja väljavoolud gaasipäeva vältel.

3. Mahuvaru muutmise teenus on piiratud osaga ülekandesüsteemi täitmiseks kasutatud gaasi (piirkogust ületavast) kogusest, mida ülekandesüsteem asjakohasel gaasipäeval sisaldab ja mida ei peeta asjakohase ülekandesüsteemi halduri hinnangu alusel vajalikuks ülekandefunktsiooni täitmiseks.

4. Kõnealuste võrgu kasutajate poolt kõnealuse teenuse alusel ülekandesüsteemi sisestatud ja sealt välja võetud gaas võetakse arvesse nende päeva eabilansi koguse arvutamisel.

5. VII peatükis sätestatud neutraalsuse mehhanismi ei kohaldata mahuvaru muutmise teenusele, v.a juhul, kui riigi reguleeriv asutus ei ole vastupidist otsustanud.

6. Võrgu kasutajad teavitavad asjaomast ülekandesüsteemi haldurit mahuvaru muutmise teenuse kasutamisest, esitades märkimised ja übermärkimised.

7. Ülekandesüsteemi haldur ei pruugi nõuda võrgu kasutajalt lõike 6 kohast märkimiste ja übermärkimiste esitamist, kui neist teatamata jätmine ei piira lühiajalise hulgemüügi gaasituruairengut ning ülekandesüsteemi halduril on piisav teave järgmisel gaasipäeval mahuvaru muutmise teenuse kasutamise täpse jaotuse esitamiseks.

Artikkel 44

Mahuvaru muutmise teenuse osutamise tingimused

1. Mahuvaru muutmise teenust on võimalik osutada ainult juhul, kui kõik järgmised kriteeriumid on täidetud:

- a) ülekandesüsteemi haldur ei pea mahuvaru muutmise teenuse osutamiseks sõlmima lepinguid ühegi muu taristu tagajaga (nt hoidlahalduri või maagaasi veeldusjaamade halduriga);
- b) ülekandesüsteemi haldurile mahuvaru muutmise teenuse osutamisest tekkinud tulud on vähemalt võrdsed kõnealuse teenuse osutamisel tekkinud või tekkivate kuludega;
- c) mahuvaru muutmise teenust pakutakse läbipaistval ja mitte-diskrimineerival alusel ning seda on võimalik pakkuda konkurentsivõimeliste mehhanismide abil;
- d) ülekandesüsteemi haldur ei nõua otseselt ega kaudselt võrgu kasutajalt mis tahes kulusid, mis on tekkinud mahuvaru muutmise teenuse osutamise tõttu, kui kõnealune võrgu kasutaja ei sõlmi asjakohast lepingut;
- e) mahuvaru muutmise teenus ei oma kahjulikku mõju piiriülesele kaubandusele.

2. Ülekandesüsteemi haldur seab mahuvaru muutmise teenuse osutamise ees prioriteediks päevasiseste kohustuste vähendamise.

X PEATÜKK

ÜLEMINEKUMEETMED

Artikkel 45

Üleminekumeetmed: üldsätted

1. Lühiajalise hulгимүүги gaasiturule piisava likviidsuse puudumise korral rakendavad ülekandesüsteemi haldurid artiklites 47 kuni 50 viidatud kohaseid üleminekumeetmeid. Ülekandesüsteemi halduri poolt üleminekumeetmete puhul rakendatavad tasakaalustamistoimingud edendavad võimaluste piires lühiajalise hulгимүүги gaasi turu likviidsust.

2. Üleminekumeetmete rakendamise puhul ei piirata mis tahes muu(de) üleminekumeetme(te) alternatiivina või täiendavat rakendamist, kui kõnealuste meetmete eesmärk on edendada lühiajalisel hulгимүүги gaasiturul konkurentsi ja selle likviidsust ning need on kooskõlas kõnealuses määruses sätestatud üldiste põhimõtetega.

3. Iga ülekandesüsteemi haldur töötab välja ja rakendab lõigetes 1 ja 2 osutatud üleminekumeetmed vastavalt artikli

46 lõikes 1 osutatud aruandele, mille riigi reguleeriv asutus kiidab heaks vastavalt artiklis 46 sätestatud korrale.

4. Aruandes nähakse ette üleminekumeetmete lõpetamine hiljemalt viis aastat pärast käesoleva määruse jõustumist.

Artikkel 46

Üleminekumeetmed: aastaaruanne

1. Kui ülekandesüsteemi haldur näeb ette üleminekumeetmete rakendamise või nende rakendamise jätkamise, koostab ta aruande, kus sätestatakse

a) kirjeldus lühiajalise hulгимүүги gaasiturule arengu seisundist ja likviidsusest aruande koostamise ajal; kirjeldus hõlmab muu hulgas järgmist (kui see teave on ülekandesüsteemi haldurile kättesaadav):

i) virtuaalses kauplemispunktis ellu viidud tehingute arv ja tehingute üldarv;

ii) ostu- ja müügipakkumiste jaotus ning ostu- ja müügipakkumiste mahud;

iii) nende osalejate arv, kellel on juurdepääs lühiajalisele hulгимүүги gaasiturule;

iv) nende osalejate arv, kes on lühiajalisel hulгимүүги gaasiturul kindla ajavahemiku vältel tegutsenud;

b) kohaldatavad üleminekumeetmed;

c) üleminekumeetmete rakendamise põhjused:

i) selgitus, miks need on punktis b viidatud lühiajalise hulгимүүги gaasiturule arenguastme tõttu vajalikud;

ii) selle hindamine, kuidas need suurendavad lühiajalise hulгимүүги gaasiturule likviidsust.

d) üleminekumeetme lõpetamiseks võetavad meetmed, sh nende meetmete ellu viimise kriteeriumid ning seotud ajastuse hindamine.

2. Ülekandesüsteemi haldur konsulteerib välja pakutud aruannet sidusrühmadega.

3. Pärast konsulteerimist esitab ülekandesüsteemi haldur riigi reguleerivale asutusele aruande kinnitamiseks. Esimene aruanne esitatakse kuue kuu jooksul käesoleva määruse jõustumisest ja seda ajakohastavad edasised aruanded esitatakse vajaduse korral igal aastal.

4. Riigi reguleeriv asutus teeb põhjendatud otsuse ja avaldab selle kuue kuu vältel tervikliku aruande laekumisest. Sellisest otsusest teatatakse viivitamatult ametile ja komisjonile. Aruande kinnitamise kohta otsuse tegemisel hindab riigi reguleeriv asutus selle mõju tasakaalustamiskordade ühtlustamisele, turgude integreerimise edendamisele ning mittediskrimineerimise, tõhusa konkurentsi ja gaasituru tõhusa toimimise tagamisele.

5. Kohaldatakse artikli 27 lõikes 2 sätestatud korda.

Artikkel 47

Tasakaalustamisplatvorm

1. Kui lühiajalisel hulгимүүги gaasiturul ei ole piisavalt likviidsust või kui seda eeldatavasti ei ole või kui ajalisi tooteid ja asukohapõhiseid tooteid, mida ülekandesüsteemi haldur vajab, ei saa kõnealusel turul mõistlikult hankida, luuakse ülekandesüsteemi halduri tasakaalustamistoimingute otstarbel tasakaalustamisplatvorm.

2. Ülekandesüsteemi haldurid kaaluvad, kas ühist tasakaalustamisplatvormi saab rakendada külgnevatele bilansipiirkondadele ülekandesüsteemi haldurite vahelise koostöö raames või kui ühenduste võimsus on piisav ja kõnealuse ühise tasakaalustamisplatvormi rakendamist peetakse tõhusaks. Kui luuakse ühine tasakaalustamisplatvorm, käitavad seda asjaomased ülekandesüsteemi haldurid.

3. Kui lõikes 1 kirjeldatud olukord ei ole viie aasta jooksul oluliselt muutunud, võib riigi reguleeriv asutus, ilma et see piiraks artikli 45 lõike 4 kohaldamist ja olles esitanud aruande asjakohase muudatuse, otsustada tasakaalustamisplatvormi käitamist jätkata kõige rohkem veel viie aasta võrra.

Artikkel 48

Tasakaalustamisplatvormi alternatiiv

Kui ülekandesüsteemi haldur saab tõendada, et bilansipiirkondadevahelise ühendumispunkti ebapiisava võimsuse tulemusena ei saa tasakaalustamisplatvorm lühiajalise hulгимүүги gaasiturul likviidsust suurendada ja ei saa võimaldada ülekandesüsteemi haldurile tõhusate tasakaalustamistoimingute ellu viimist, võib ta kasutada sellist alternatiivi nagu tasakaalustamisteenused, tingimusel et riigi reguleeriv asutus kiidab selle heaks. Kui kasutatakse sellist alternatiivi, määratakse kindlaks lepinguliste kokkulepete tingimused ning samuti kohaldatavad hinnad ja kestused.

Artikkel 49

Ülemineku eabilansi tasu

1. Kui artiklis 45 osutatud üleminekumeetmed on vajalikud, võidakse tuletatud hind arvutada kooskõlas aruandega, millele

on osutatud artiklis 46 ja mis asendab päevase eabilansi tasu arvutamise meetodikat.

2. Sel juhul võib hinna tuletamine põhineda jäigal hinnal, turuhinna asendushinnal või tasakaalustamise platvormil kauplemisest tuletatud hinnal.

3. Turuhinna asendushinna puhul tuleb täita artikli 22 lõikes 6 sätestatud tingimused. Kõnealuse asendushinna kavandamisel võetakse arvesse võimalikku turuga manipuleerimise riski.

Artikkel 50

Tolerants

1. Tolerantse võidakse kohaldada ainult juhul, kui võrgu kasutajatel puudub juurdepääs

a) lühiajalisele hulгимүүги gaasiturule, millel on piisav likviidsus;

b) gaasile, mis on vajalik gaasinõudluse või -pakkumise lühiajalise kõikumise kompenseerimiseks, või

c) piisavale teabele nende sisse- ja väljavoolude kohta.

2. Tolerantse kohaldatakse

a) võrgu kasutajate päeva eabilansi kogustele;

b) läbipaistval ja mittediskrimineerival viisil;

c) ainult vajalikus ulatuses ja minimaalse nõutava kestusega.

3. Tolerantside kohaldamine võib vähendada võrgu kasutaja finantsriski müügi või ostu piirhinnaga, mis on seotud võrgu kasutaja päeva eabilansi koguse osaga või tervikuga gaasipäeval.

4. Tolerantsi tase on maksimaalne gaasi kogus, mida iga võrgu kasutaja kaalutud keskmise hinnaga ostab või müüb. Kui jääb üle gaasi kogus, mis on iga võrgu kasutaja tolerantsi taset ületav päeva eabilansi kogus, müüakse või ostetakse see vastavalt ostu piirhinnaga või müügi piirhinnaga.

5. Tolerantsi taseme kavandamisel

a) võetakse arvesse ülekandesüsteemi paindlikkust ja võrgu kasutaja vajadusi;

b) kajastatakse võrgu kasutajale oma sisse- ja väljavoolude tasakaalustamise haldamisel tekkivat riski taset;

c) ei takistata lühiajalise hulгимüügi gaasituru arengut;

mille kohta kohustused on võetud, ja/või kehtiv leping lõpetada või

d) ei põhjustata ülekandesüsteemi halduri tasakaalustamistoimingute kulude põhjendamatult suurt kasvu.

b) kõnealuste lepinguliste õiguste puudumise korral järgmiselt:

6. Tolerantsi tase arvutatakse iga võrgu kasutaja sisse- ja väljavoolude alusel, v.a kauplemine virtuaalses kauplemispunktis igal gaasipäeval. Alamkategoriad määratakse kindlaks kohaldatavate riiklike eeskirjade alusel.

i) leping jääb kuni selle lõpetamiseni kohaldatavate tingimuste alusel kehtima;

7. Kohaldatavates riiklikes eeskirjades sätestatud üle mitme päeva mõõdetud väljavoolule kohaldatav tolerantsi tase põhineb võrgu kasutaja üle mitme päeva mõõdetud väljavoolude asjakohase prognoosi ja üle mitme päeva mõõdetud väljavoolude jaotamise vahelisel erinevusel.

ii) lepinguosalsed kaaluvad täiendavaid korraldusi, et vabastada tagasi turule mis tahes kasutuseta gaas, mida ei ole tasakaalustamise otstarbel vaja, et võimaldada muudele võrgu kasutajatele suuremat kauplemisruumi.

8. Tolerantsi tase võib hõlmata komponenti, mis arvutatakse võrgu kasutaja üle mitme päeva mõõdetud väljavoolude prognoosi kõrvalekalde kohaldamist arvesse võttes, mis on kogus, mille võrra asjakohane prognoos

4. Kui jõustunud lepingus on sätestatud avatud tarne vähendamine nende koguste võrra, mis on kooskõlas kasutuseta pakkumisega, vähendab ülekandesüsteemi haldur kõnealust avatud tarne niipea, kuis see on käesoleva määruse jõustumisest alates mõistlikult võimalik või niipea, kui kõnealuse kasutuseta pakkumise olemasolu on võimalik kindlaks määrata.

a) ületab jaotusega määratud üle mitme päeva mõõdetud väljavoolude kogust, kui päeva eabilansi kogus on positiivne;

5. Ülekandesüsteemi haldur konsulteerib sidusrühmadega kehtiva pikaajalise lepingu alusel mis tahes kasutuseta avatud tarne vabastamise üleminekumeetmetena rakendatavate konkreetsete ettepanekute asjus.

b) jääb alla jaotusega määratud üle mitme päeva mõõdetud väljavoolude koguse, kui päeva eabilansi kogus on negatiivne.

6. Ülekandesüsteemi haldur avaldab teabe oma tasakaalustamistoimingute kohta, mis on ellu viidud kehtiva pikaajalise lepingu alusel.

XI PEATÜKK

LÕPP- JA ÜLEMINEKUSÄTTED

Artikkel 51

Ülekandesüsteemi halduri avatud tarne vabastamine

1. Kui käesoleva määruse jõustumise kuupäeval kehtivad pikaajalised avatud tarne lepingud, mis annavad ülekandesüsteemi haldurile õiguse sisestada või välja võtta kindlaks määratud gaasi koguseid, siis peab ülekandesüsteemi haldur tegutsema selle nimel, et kõnealuseid koguseid vähendada.

2. Kehtiva pikaajalise lepingu alusel saada oleva sisse- või väljavoolu avatud tarne kasutuseta koguse kindlaks määramise ajal võtab ülekandesüsteemi haldur arvesse lühiajaliste standardiseeritud toodete kasutamist.

3. Kasutuseta olev avatud tarne maht võidakse vabastada kas

a) kooskõlas kehtiva lepingu tingimustega, kui see sisaldab sätteid, mis võimaldavad vähendada seda gaasi kogust,

7. Riigi reguleeriv asutus võib määrata sihtmärgid osakaalule, mille võrra pikaajalisi lepinguid tuleks lühiajalise hulгимüügi gaasituru likviidsuse suurendamiseks vähendada.

Artikkel 52

Üleminekusätted

1. Riigi reguleeriv asutus võib lubada ülekandesüsteemi haldurile tema põhjendatud taotluse alusel täita käesoleva määruse sätteid 24 kuu jooksul alates 1. oktoobrist 2014, kui kõnealune ülekandesüsteemi haldur ei rakenda X peatükis viidatud üleminekumeetmeid. Juhul kui riigi reguleeriv asutus kasutab seda võimalust, ei kohaldata käesolevat määrust kõnealuse ülekandesüsteemi halduri bilansipiirkonnas vastavalt riigi reguleeriva asutuse otsuses tehtud pikenduse ulatusele ja kestusele.

2. Riigi reguleeriv asutus teeb põhjendatud otsuse ja avaldab selle kooskõlas lõikega 1 kolme kuu vältel taotluse laekumisest. Sellisest otsusest teatatakse viivitamatult ametile ja komisjonile.

*Artikkel 53***Jõustumine**

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Piiramata artiklit 28, artikli 33 lõiget 5, artikli 38 lõiget 1, artikli 45 lõiget 4, artikli 46 lõiget 3 ning artikleid 51 ja 52, kohaldatakse käesolevat määrust alates 1. oktoobrist 2015.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 26. märts 2014

Komisjoni nimel
president
José Manuel BARROSO
